

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Z. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 grudnia 2017 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 5 lipca 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

1) odrzuca zażalenie w zakresie dotyczącym oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej i wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem,

2) oddala zażalenie w zakresie dotyczącym odrzucenia skargi kasacyjnej,

3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2711 (dwa tysiące siedemset jedenaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 5 lipca 2017 r.: odrzucił skargę kasacyjną pozwanego Z. K. na wyrok tego Sądu z dnia 20 grudnia 2016 r., oddalił wniosek Z. K. o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej na wymieniony wyrok oraz oddalił wniosek Z. K. o doręczenie odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem. W motywach postanowienia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że przyczyną odrzucenia skargi było złożenie jej z uchybieniem ustawowego terminu określonego w art. 398⁵ § 1 k.p.c.; skarga wniesiona została w dniu 18 kwietnia 2017 r., a wynikający z art. 398⁵ § 1 k.p.c. dwumiesięczny termin do jej złożenia upłynął 13 kwietnia 2017 r.

Z ustaleń Sądu Okręgowego leżących u podstaw postanowienia z dnia 5 lipca 2017 r. wynika, że pozwany, działając przez zawodowego pełnomocnika, nadał w dniu 22 grudnia 2016 r. w urzędzie pocztowym wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 grudnia 2016 r. W reakcji na ten wniosek, odpis wyroku z uzasadnieniem został wysłany w dniu 23 stycznia 2017 r., a następnie dwukrotnie - 27 stycznia i 6 lutego 2017 r. - awizowany w kancelarii adwokackiej pełnomocnika pozwanego. Dnia 18 kwietnia 2017 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika, nadał w urzędzie pocztowym skargę kasacyjną wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej złożenia i wnioskiem o ponowne doręczenie wyroku z uzasadnieniem, popartym twierdzeniem, że odpis wyroku wraz z uzasadnieniem, wysłany w reakcji na wcześniejszy wniosek, nie został skutecznie doręczony, gdyż wbrew adnotacji znajdującej się na dowodzie doręczenia, nie zostały w skrzynce pocztowej pełnomocnika pozwanego złożone awizacje.

Ustalenie, że przesyłka z odpisem wyroku wraz uzasadnieniem została dwukrotnie awizowana w kancelarii pełnomocnika pozwanego, Sąd Okręgowy oparł na analizie korespondencji z pełnomocnikiem pozwanego oraz na bezpośrednim wywiadzie w urzędzie pocztowym. Podkreślił przy tym, że pełnomocnik pozwanego, mimo zaznajomienia się z treścią akt sprawy nie złożył reklamacji w urzędzie

pocztowym w celu wyjaśnienia ewentualnych przyczyn podnoszonego braku doręczenia przesyłki.

W okolicznościach tych zostały zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, zachowane wymagania określone w art. 139 § 1 k.p.c. oraz przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r. poz. 1222 ze zm.); brak jakichkolwiek danych, które podważałyby skuteczność doręczenia w sposób przewidziany w powołanych przepisach, a w konsekwencji - negowały upływ w dniu 13 kwietnia 2017 r. terminu do złożenia skargi kasacyjnej na wyrok z dnia 20 grudnia 2016 r.

Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do przywrócenia niedotrzymanego terminu, ani tym bardziej - rzecz jasna - do ponownego doręczenia pozwanemu odpisu wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r. wraz z uzasadnieniem.

Pozwany w zażaleniu na postanowienie z dnia 5 lipca 2017 r., zaskarżając je w całości, zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 139 § 1 k.p.c. oraz art. 131 § 2 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, przejawiające się w uznaniu, że w sprawie doszło do skutecznego doręczenia pozwanemu odpisu wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r. wraz z uzasadnieniem w sposób przewidziany w tych przepisach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie podważył ustaleń Sądu Okręgowego w zakresie dotyczącym doręczenia w odpowiedzi na wniosek z 22 grudnia 2016 r. odpisu wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r. z uzasadnieniem. Twierdzenia skarżącego kwestionujące te ustalenia są całkowicie gołosłowne, z ustaleń zaś tych jednoznacznie wynika, że odpis wyroku z 20 grudnia 2016 r. wraz z uzasadnieniem został pełnomocnikowi pozwanego skutecznie doręczony w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. i przepisach wskazanych w art. 131 § 2 k.p.c. Nie mogło więc dojść do uwzględnienia zażalenia pozwanego w części zaskarżającej odrzucenie skargi kasacyjnej z powołaniem się pozwanego na bezskuteczność doręczenia

zaskarżonego wyroku i wynikającą z tej bezskuteczności niemożność uznania, że upłynął w stosunku do pozwanego termin do złożenia skargi kasacyjnej.

Jednocześnie nie było podstaw do oceny zasadności zażalenia, w jego części odrzucającej skargę kasacyjną, z punktu widzenia prawidłowości oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że postanowienia w przedmiocie odrzucenia lub oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej nie są orzeczeniami kończącymi postępowanie w sprawie i nie podlegają samodzielnemu zaskarżeniu. Skuteczne zakwestionowanie rozstrzygnięcia o oddaleniu takiego wniosku może nastąpić jedynie na żądanie strony zgłoszone w trybie art. 380 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. W wyniku takiego żądania, Sąd Najwyższy, rozpoznając zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji lub skargi kasacyjnej, może skontrolować także prawidłowość związanego z tym postanowieniem rozstrzygnięcia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej. Gdy brak odpowiedniego wniosku, przeprowadzenie takiej kontroli jest niedopuszczalne, a z analizy zażalenia złożonego przez pozwanego wynika, że nie zawiera ono stosownego wniosku, o którym mowa w art. 380 k.p.c.

W konsekwencji, zażalenie pozwanego w zakresie zaskarżającym odrzucenie skargi kasacyjnej podlegało jako oczywiście bezzasadne oddaleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.), w zakresie zaś dotyczącym rozstrzygnięcia w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej i oddalenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem zostało ono jako niedopuszczalne (art. 394¹ § 1-2 k.p.c.) odrzucone (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Mimo złożenia przez pełnomocnika powódki wniosku o przyznanie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, Sąd Najwyższy nie mógł, uwzględniając wynik postępowania zażaleniowego i uregulowanie zawarte w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714 ze zm.), orzec zgodnie z tym wnioskiem.

Orzeczenie takie będzie możliwe ewentualnie dopiero w razie bezskutecznej egzekucji przez pełnomocnika powódki (art. 122 k.p.c.) kosztów postępowania zażaleniowego zasądzonych od pozwanego na rzecz powódki na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 ze zm.).

jw

r.g.